

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedziel. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 zlr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 zlr. 40 kr., Inseracyę oplacają od wiersza w półkolumnie (drukem garmoni) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 243.

Poniedziałek 21. października 1850.

Rok bieżący gazety 39.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Królestwo Polskie.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 16. października. Dnia 17. paźdz. wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany CIV. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, wydany dnia 7. sierpnia 1850 tymczasem tylko w niemieckim języku — we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

- Nr. 314. Rozporządzenie cesarskie z d. 6. lipca 1850 przyzwalające, ażeby małżonka i syn arcy-księcia Jana, hrabina i hrabia Meran, tudzież książę Waza i familia jego stali się uczestnikami sądownictwa przysługującego członkom domu cesarskiego.
- 315. Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 27. lipca 1850 względem zaprowadzenia asygnacyi pocztowych za gotowe wypłaty i względem przyjmowania opieczetowanych przesyłek z pieniędzmi i z papierami w wartości.
- 316. Okólnik ministerstwa wojny z d. 29. lipca 1850, którym nadano sądom wojskowym pod względem przestępstw druku większą władzę łagodzenia kary.
- 317. Dekret ministerstwa sprawiedliwości z d. 30. lipca 1850, którym w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych i finansów postanowiono, że połączone z posiadaniem nieruchomości majątku a za wynagrodzeniem zniesione lub zrelewowane prawa i zastępujące je wynagrodzenie mają być traktowane tymczasowo jako część majątku nieruchomości, zaś istniejące w niektórych krajach koronnych i z samych tylko praw dominikalnych złożone dobra jako majątki nieruchomości.
- 318. Dekret ministerstwa finansów z d. 3. sier. 1850, którym ogłoszono traktowanie wylosowanych dnia 1. sierpnia 1850 w seryi 441 czesko-stanowych obligacyi eraryalnych rozmaitej stopy procentowej.

Wiedeń, 17. października. Dnia 17. paźdz. wyjdzie w c. k. nadwornej i rząd. drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany CXXXVII. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, a mianowicie tymczasem tylko w pojedynczem niemieckim wydaniu. Wszystkie dziewięć podwójne wydania tego zeszytu wyjdą i będą rozesłane jutro.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 385. Patent cesarski z d. 10. paźdz. 1850, którym dla wszystkich krajów koronnych monarchyi z wyłączeniem Węgier, Siedmiogrodu, Kroacyi i Sławonii, województwa Serbskiego, banatu Temeskiego i królestwa Lomb.-Weneckiego rozpisano stałe podatki wraz z dodatkami do nich na rok administracyjny 1851.

Z tym zeszytem wyszedł także i został rozesłany 54 zeszyt dodatkowy. Zeszyt ten zawiera najuniz. przedstawienie ministra finansów z dnia 6. paźdz. 1850 do powyższego w CXXXVII. zeszycie powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa pod nr. 385 zawartego patentu cesarskiego z d. 10. paźdz. 1850.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 16. października. Jego c. k. Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 29. września r. b. Szefa kraju Galicyi Agenora hrabię Gołuchowskiego mianować najłaskawiej Namiestnikiem tego Królestwa. (G. W.)

(Organizacya administracyi politycznej Królestwa Galicyi.)

Wiedeń, 16. października. Wydany dziś 16. października 1850 CXXXVI. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa zawiera pod nr. 383 następujące rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 8. października 1850, którem ogłasza się sankcyonowana przez Jego ces. Mość organizacya politycznego zarządu królestw Galicyi i Lodomeryi z księstwami Oświęcimskiem i Zatorskiem i Wielkiem księstwem Krakowskiem.

Na mocy najwyższego postanowienia z 29. września 1850 podają się do powszechnej wiadomości następujące przepisy o zaprowadzeniu politycznej administracyi w królestwach Galicyi i Lodomeryi z księstwami Oświęcimskiem i Zatorskiem i Wielkiem księstwem Krakowskiem:

I. Na czele administracyi stoi Namiestnik, mający swą siedzibę we Lwowie.

Personale, które pod jego kierunkiem i odpowiedzialnością ma załatwiać sprawy administracyi, składa się z odpowiedniej liczby radców namiestnictwa, koncypistów i urzędników manipulacyjnych.

II. We względzie administracyjnym podzielony jest koronny kraj Galicya na trzy obwody rządowe, które od swoich głównych miast: Lwowa, Krakowa i Stanisławowa nazwiska mają.

Rządowy obwód Krakowski obejmuje kraj od Karpatów aż do Wisły i aż do porzeczca Sanu, czyli okręg Wielkiego księstwa Krakowskiego, tudzież dawniejsze cyrkuly: Wadowicki, Bocheński, Sandecki, Jasielski, Tarnowski i Rzeszowski wraz z niektórymi częściami Sanockiego i Przemyskiego cyrkulu.

Rządowy obwód Lwowski zawiera w sobie dotychczasowe cyrkuly: Przemyski, Żółkiewski, Lwowski, Sanocki i Samborski z niejaką częścią Stryjskiego, Złoczowskiego i Brzeżańskiego cyrkulu.

Pozostałe części ostatnich trzech cyrkulów, następnie cyrkuly Tarnopolski, Czortkowski, Stanisławowski i Kołomyjski stanowią rządowy obwód Stanisławowski.

III. Administracyą rządowych obwodów kieruje prezydent rządowy, któremu jako zastępca dodany będzie radzca namiestnictwa, tudzież odpowiednia liczba radców obwodowych, koncypistów i urzędników manipulacyjnych.

Prezydenci rządowi poddani są w służbowem swem stanowisku Namiestnikowi. Blizsze przepisy o przypadkach i sposobach, w jakich ma nastąpić bezpośrednie znoszenie się między nimi a ministeryami, będą w części już istniejącą instrukcyą dla władz politycznych, częścią specjalnemi rozporządzeniami określone.

IV. Obwody rządowe dzielą się na starostwa okręgowe.

Załączone wykazy przedstawiają, które starostwa istnieją w każdym pojedynczym obwodzie rządowym, i które okręgi sądowe w sobie zawierają.

V. Administracyą okręgowego starostwa kieruje starosta okręgowy, który bezpośrednio poddany jest rządowemu prezydentowi, i któremu dla załatwiania spraw dodani są okręgowi komisarze i sekretarz dla służby manipulacyjnej. Okręgowe kapitaństwo stanowi zwykle pierwszą instancję we wszystkich politycznych sprawach swego administracyjnego okręgu.

VI. Namiestnictwu, rządowi obwodowemu i starostwom okręgowym będzie dodana służba potrzebna, jako wynagrodzenie za urzędowe podróże wewnątrz administracyjnego okręgu wyznaczy się im pauszale podróży, a dla załatwiania spraw pisarskich, jeżeli się przydzieleniem będących na zwołanie urzędników nie zaradzi potrzebie, również jak na światło, opał tudzież inne potrzeby kancelaryjne, będzie zaasynowane pauszale kancelaryjne.

W urzędowych podróżach poza obrębem administracyjnego obwodu przysłuża urzędnikom powyżej wymienionych władz prawo upomnieć się o odpowiednie swej służbowej klasie dyety i wynagrodzenie kosztów podróży.

VII. Przełożeni politycznych władz administracyjnych są za całe prowadzenie spraw odpowiedzialni.

Obowiązani są ściśle i spieszno wykonywać polecenia i rozporządzenia władz przełożonych, częstem objeżdżaniem przekonywać się o stanie i regularnej administracyi poruczonego im okręgu, i o wszystkich ważniejszych wypadkach przedłożyć swym przełożonym sprawozdanie.

Podrzedne personale, nad którem przysłuża im władza dyscyplinarna wewnątrz granic określonych bliżej instrukcyą urzędową, obowiązane jest jak najściślej, punktualnie i niezwłocznie wykonywać rozporządzenia służbowe, i poruczone sobie sprawy według instrukcyi swoich przełożonych załatwiać.

VIII. W razie przeszkody, dopokąd inna dyspozycya od wyższej władzy nie nastąpi, miejsce namiestnika będzie zastępować pierwszy radzca namiestnictwa, miejsce rządowego prezydenta dodany przy każdym rządzie radzca namiestnictwa a miejsce starosty okręgowego znajdujący się w siedzibie urzędu najstarszy w stopniu komisarz okręgowy.

IX. Organa administracyi politycznej mają mieć zawsze na pamięci w sprawowaniu swego urzędu istące ustawy i rozporządzenia, i przestrzegać rozkazów, jakie im przełożone władze w specjalnych poleceniach albo w własnych instrukcyach przesłają.

Blizsze postanowienia o załatwianiu spraw i o służbowem stanowisku politycznych organów administracyjnych zawiera instrukcyą urzędową.

X. Administracya polityczna należy szczególnie do zakresu ministeryum spraw wewnętrznych.

Ztąd należą do władz politycznych najprzód wszystkie, do zakresu tego ministerjum należące sprawy, a z należących do zakresu innych ministerjów te, które politycznym władzom do załatwienia są poruczone, jeżeli od tego nie są przeznaczone osobne, od przynależnych ministerjów bezpośrednio zawisłe organa. Co do ostatnich gałęzi administracji publicznej mają urzędnicy polityczni o tyle w nich brać udział i wspólnie działać, ile im nakazano, lub przyznano powszechną normą ustaw albo też przez polecenia i instrukcje, które od przynależnych ministerjów za porozumieniem się z ministerstwem spraw wewnętrznych wydane będą.

XI. Do czynności władz politycznych należy w ogóle staranność o publikację i wykonanie ustaw, tudzież o utrzymanie i przywrócenie bezpieczeństwa, publicznego porządku i spokoju w obwodzie swego urzędowego obwodu.

XII. W szczególności obejmuje zakres działania organów politycznych utrzymywanie wykazów ludności, spisywanie i zestawianie dat statystycznych, czuwanie nad rejestrami urodzenia, zaślubienia i śmierci, przykładanie się do kompletowania, zaopatrzenia i kwaterek wojska, zajmowanie się podwodami, paszportami, przepisami o krajowcach i cudzoziemcach, użycie żandarmerji tudzież innych korpusów straży, sprawy przemysłowe i handlowe, ustawy o stanie zdrowia, czuwanie nad sprawami gmin i nad wszystkimi do policyi miejscowej należącymi zakładami i urządzeniami, sprawy kościelne, szkolne i fundacyjne, nadzór nad zakładami dobroczynności i ludzkości i nad instytucjami publicznymi, administracja więzień, czuwanie nad prasą i asocjacyą, staranność o utrzymywanie w ewidencji granic państwa i kraja, tudzież o utrzymywanie komunikacji lądowych i wodnych, czynny udział przy wymierzaniu, pobieraniu i rozpisywaniu stałych podatków, sprawy kultury krajowej, sprawy przywilejów, wpływ przy wyłączeniach i sporach użytku zwód i budowli, i układanie projektów dla administracji politycznej i dla zakładów państwa swego urzędowego okręgu.

XIII. Przeprowadzenie organizacji politycznego zarządu koronnego kraju Galicyi będzie poruczone osobnej, ministerstwu spraw wewnętrznych podlegającej komisji organizacyjnej pod kierunkiem namiestnika.

Ta komisya będzie mieć staranie za porozumieniem się z organami powołanymi do przeprowadzenia organizacji władz sprawiedliwości, tudzież innych gałęzi administracyjnych o wyszukanie i urządzenie lokalów urzędowych, o rozpisanie posad służby i o przedłożenie ministerstwu spraw wewnętrznych propozycji obsadzenia, o przygotowanie i uskutecznienie zdawania urzędu, i o przygotowanie tych środków, które się dla wyłączenia i dalszego załatwienia spraw nienależących nadal do zakresu organów politycznych jako potrzebne okażą.

XIV. Nominacje na systemizowane posady urzędowe przy nowych politycznych władzach administracyjnych są stanowe i zapewniają nominowanemu, przysługujące według istniejących przepisów urzędnikom publicznym prawa i przywileje.

W służbie będący urzędnicy, którzy takich systemizowanych posad nie otrzymają, usuwają się aż do dalszego wezwania i postąpić z nimi według sankcyonowanego w tym względzie rozporządzenia z dnia 13. grudnia 1849.

Wiedeń, 13. października 1850. *Bach, m. p.*

Alegat B. I.

Rządowy obwód Jaworski.

Starostwo okręgowe:	Okręgi sądowe:
Nr. 1. Dubiecko.	Dubiecko, Dynów, Bierzca.
— 2. Jarosław.	Jarosław, Radymno, Sieniawa.
— 3. Przemyśl.	Przemyśl, Nizankowice, Mościska, Sądowa Wisznia.
— 4. Jaworów.	Jaworów, Krakowiec, Niemirów.
— 5. Lubaczów.	Lubaczów, Płazów.
— 6. Sambor.	Sambor, Sekcja I.; Sambor, Sekcja II.; Bronnica, Starasól.
— 7. Sanok.	Sanok, Szczawne, Lisko, Baligród.
— 8. Dobromil.	Dobromil, Ustrzyki, Lutowisko.
— 9. Stare miasto.	Stare-miasto, Turka, Borynia.
— 10. Drohobycz.	Drohobycz, Sekcja I.; Drohobycz Sekcja II.; Medenice, Podbusz.
— 11. Stryj.	Stryj, Żydaczów, Skole, Synowudzko wyżne.
— 12. Rawa.	Rawa, Uhnów.
— 13. Żółkiew.	Żółkiew, Mosty-wielkie, Kamionka-strumiłowa.
— 14. Sokal.	Sokal, Beż, Radziechów.
— 15. Brody.	Brody, Sokółówka, Leśniów.
— 16. Lwów.	Lwów, Przyległości, Kulików, Winniki, Szezerzec.
— 17. Chodorów.	Chodorów, Bóbrka, Mikołajów.
— 18. Gródek.	Gródek, Komarno, Janów.
— 19. Złoczów.	Złoczów, Busk, Gliniany, Przemyślany.

Wiedeń, 15. października 1850. *Bach, m. p.*

Dodatek B. II.

Rządowy okręg Krakowski.

Starostwo okręgowe:	Okręgi sądowe:
Nr. 1. Kraków.	Kraków, Sekcja I.; Kraków, Sekcja II.; Mogiła, Liszki.
— 2. Chrząstów.	Chrząstów, Trzebina, Krzeszowice.
— 3. Podgórze.	Podgórze czyli Kraków, Sekcja III.; Wieliczka, Niepołomice, Skawina.

Nr. 4. Kenty.	Kenty, Biała, Oświęcim, Andrychów.
— 5. Żywiec.	Zywiec, Miłówka, Jelesna.
— 6. Wadowice.	Wadowice, Zatorz, Myślenice, Lanckorona.
— 7. Jordanów.	Jordanów, Maków, Mszana-dolna.
— 8. Nowy-Targ.	Nowy-Targ, Czarany-Dunajec.
— 9. Dobczyce.	Dobczyce, Łapanów.
— 10. Bochnia.	Bochnia, Brzesko, Uście-Solne, Wiśnicz.
— 11. Stary-Sącz.	Stary-Sącz, Lacko, Krościenko.
— 12. Nowy-Sącz.	Nowy-Sącz, Limanów, Zbyszyce, Krynica.
— 13. Grybów.	Grybów, Ciężkowice, Śmietnica.
— 14. Gorlice.	Gorlice, Malasłów, Biecz.
— 15. Jasło.	Jasło, Żmigród, Krempna.
— 16. Tarnów.	Tarnów, Sekcja I.; Tarnów, Sekcja II.; Wojnicz, Zakluczyn.
— 17. Dąbrowa.	Dąbrowa, Żabno.
— 18. Sędziszów.	Sędziszów, Ropczyce, Kolbuszów.
— 19. Pilzno.	Pilzno, Brzostek, Radomyśl.
— 20. Mielec.	Mielec, Tarnobrzeg.
— 21. Dukla.	Dukla, Rymanów.
— 22. Krosno.	Krosno, Brzozów, Domaradz.
— 23. Rzeszów.	Rzeszów, Tyczyn, Głogów, Strzyżów.
— 24. Łańcut.	Łańcut, Sokołów.
— 25. Rozwadow.	Rozwadow, Nisko.
— 26. Przeworsk.	Przeworsk, Próchnik, Leżajsk, Grodzisko.

Wiedeń, 15. października 1850.

Bach, m. p.

Dodatek B. III.

Rządowy okręg Stanisławowski.

Starostwo okręgowe:	Okręgi sądowe:
Nr. 1. Żałoźce.	Żałoźce, Podkamień, Zborów.
— 2. Tarnopol.	Tarnopol, Sekcja I.; Tarnopol, Sekcja II.; Zbaraż.
— 3. Skalał.	Skalał, Grzymałów, Toki.
— 4. Bursztyn.	Bursztyn, Rohatyn, Maryampol.
— 5. Brzeżany.	Brzeżany, Kozowa.
— 6. Podhajce.	Podhajce, Manasterzyska.
— 7. Trembowla.	Trembowla, Mikulince, Złotniki, Chorostków.
— 8. Czortków.	Czortków, Husiatyn, Jagielnica.
— 9. Borszczów.	Borszczów, Jezierzany, Mielnica, Zaleszczyki.
— 10. Buczacz.	Buczacz, Jazłowiec, Uścieczko.
— 11. Kałusz.	Kałusz, Wójniłów, Żurawno.
— 12. Dolina.	Dolina, Bolechów, Rożniatów.
— 13. Stanisławów.	Stanisławów, Halicz, Bohorodczany.
— 14. Tyśmienica.	Tyśmienica, Tłumacz, Otynia.
— 15. Nadwórna.	Nadwórna, Delatyn, Sołotwina.
— 16. Horodenka.	Horodenka, Gwoździec, Obertyn, Sniatyn.
— 17. Kołomyja.	Kołomyja, Zabłotów, Peczenizyn.
— 18. Kuty.	Kuty, Kossów.

Wiedeń, 15. października 1850.

Bach, m. p.

(Organizacja politycznej administracji księstwa Bukowiny.)

Wiedeń. Wydany dziś 16go paźdz. 1850 CXXXVI. zeszyt powszechnego, rządowego dziennika ustaw państwa zawiera pod nr. 384. następujące rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych. z dnia 8. paźdz. 1850, którem się ogłasza sankcyonowana przez Jego ces. Mość organizacja politycznego zarządu koronnego kraju Bukowiny.

Zgodnie z najwyższym postanowieniem z 29. września b. r., podają się do publicznej wiadomości następujące przepisy o urządzeniu politycznej administracji koronnego kraju Bukowiny.

I. Na czele administracji tego koronnego kraju stoi Namiestnik, wykonywujący oraz funkcje prezydenta rządu i mający swą siedzibę w Czerniowcach.

Personale, mające pod jego kierunkiem i odpowiedzialnością załatwiać sprawy administracyjne, składa się z odpowiedniej liczby radców namiestnictwa, koncypistów i urzędników manipulacyjnych.

II. We względzie administracyjnym podzielony jest koronny kraj Bukowina na sześć starostw okręgowych, które bezpośrednio podlegają namiestnictwu:

1) Czerniowce, zawierające okręgi sądowe Czerniowce 1. a 2. Sekcja, Sadagóra i Strożynice.

2) Kotzmann, z sądami okręgowymi Kotzmann i Zastawna.

3) Wisznicz, z sądami okręgowymi Wisznicz, Waszkoutz i Putilla.

4) Radautz, z sądami okręgowymi Sereth, Radautz i Seletin.

5) Mołdawski Kimpolung, z sądami okręgowymi: Kimpolung, Watra-dorna i Góra-humora.

6) Suczawa, z sądami okręgowymi Suczawa i Sołka.

III. Zarządem starostw okręgowych kieruje starosta okręgowy, któremu dla załatwiania spraw dodani są okręgowi komisarze i sekretarz dla służby manipulacyjnej. Starostwo okręgowe stanowi w ogóle pierwszą instancję we wszystkich sprawach politycznych swego administracyjnego obwodu.

IV. Namiestnictwu i starostwom okręgowym przydana będzie służba potrzebna, jako wynagrodzenie za urzędowe podróże wewnątrz administracyjnego obwodu wyznaczone im będzie pauszale podróży, a na załatwianie spraw pismienych, jeżeli się przydzieleniem będących do dyspozycji urzędników nie zaradzi potrzebie, również na światło, opał tudzież potrzebny kancelaryi, będzie zaasygnowane pauszale kancelaryjne.

W urzędowych podróży po-za obwodem administracyjnym przysłuża urzędnikom wyżej wymienionych władz prawo upomnienia się o odpowiednie swej służbowej klasie dyety i o wynagrodzenie kosztów podróży.

V. Przełożeni politycznych władz administracyjnych są odpowiedzialni za całe urzędowanie.

Obowiązani są ściśle i spieszo wykonywać polecenia i rozporządzenia władz przełożonych, częstem objeżdżaniem przekonywać się o stanie i regularnym zarządzie poruczonego im urzędowego obwodu, i o wszystkich ważniejszych wypadkach sprawozdanie swoim przełożonym przedkładać.

Podrzedne personale, nad którym im przysłuża władza dyscyplinarna wewnątrz granic określonych bliżej instrukcją urzędową, obowiązane jest jak najściślej punktualnie i niezwłocznie wypełniać rozporządzenia służbowe i polecane sobie sprawy załatwiać według instrukcyi przełożonych urzędu.

VI. W razie przeszkody, dopokąd inna dyspozycya od wyższej władzy nie nastąpi, zastępować będzie miejsce namiestnika pierwszy radzca namiestnicy, a miejsce okręgowego starosty, znajdujący się w siedzibie urzędu najstarszy w stopniu komisarz okręgowy.

VII. Organa administracyi politycznej mają zawsze mieć na pamięci w urzędowaniu swoim istnące ustawy i rozporządzenia, i przestrzegać rozkazów, które im przełożone władze w osobnych poleceniach albo w właściwych instrukcyach przesłają.

Bliższe postanowienia o załatwianiu spraw i o służbowem stanowisku politycznych organów administracyjnych zawiera instrukcyja urzędowa.

VIII. Administracyja polityczna należy przedewszystkiem do zakresu ministerstwa spraw wewnętrznych.

Do politycznych władz należą przeto najprzód wszystkie do zakresu tego ministerstwa należące sprawy, a z należących do zakresu innych ministerstw te, które politycznym władzom do załatwiania są poruczone, jeżeli do tego osobne, od przynależnych ministerstw bezpośrednio zawisłe organa nie są postanowione. Co do ostatnich gałęzi administracyi politycznej mają się urzędnicy polityczni o tyle nie wdawać i spólnie działać, o ile im nakazano i przyznano przez powszechnie normy ustaw albo przez rozkazy i instrukcyje, które przynależne ministerstwa za porozumieniem się z ministerstwem spraw wewnętrznych wydadzą.

IX. Do czynności władz politycznych należy w ogóle staranność o obwieszczenie i wykonanie ustaw, tudzież utrzymanie i przywrócenie bezpieczeństwa, publicznego porządku i spokojności w obwodzie ich urzędowego okręgu.

X. W szczególności zakres działania organów politycznych obejmuje utrzymywanie wykazów ludności, spisywanie i zestawianie dat statystycznych, czuwanie nad rejestrami urodzenia, zaślubienia i śmierci, czynny udział w kompletowaniu, zaopatrzeniu w żywność i kwaterunku wojska, sprawy podwodowe, krajowości i cudzoziemców, użycie żandarmeryi i innych korpusów straży, sprawy handlu i przemysłu, wydział zdrowia, dozór nad sprawami gmin i wszystkimi zakładami i urządzeniami tyczącymi się policyi miejscowej, sprawy kościelne, szkolne i fundacyjne, nadzór zakładów dobroczynnych i humanitarnych, tudzież instytutów publicznych, administracyja więzień, czuwanie nad prasą i stowarzyszeniami, staranność o utrzymywaniu w ewidencji grauc państwa i kraju i o komunikacyi lądowej i wodnej, współdziałanie przy rozmiarze, poborze i odpisywaniu stałych podatków, sprawy kultury krajowej, sprawy przywilejów, wpływ przy expropriacyi, przy sporach o prawa użytku zwód i budowli, tudzież wypracowanie projektów dla administracyi politycznej i dla zakładów rządowych w ich obwodzie urzędowym.

XI. Przeprowadzenie organizacyi politycznej koronnego kraju Bukowiny poruczono komisji organizacyjnej mianowanej dla kraju koronnego Galicyi pod przewodnictwem tamtejszego Namiestnika, przyczem na wybór członków komisji należyta uwagę zwrócić należy.

XII. Nominacye na systemizowane posady urzędników przy nowych politycznych władzach administracyjnych mają się uważać za stanowcze i przyznają mianowanym prawa przysługujące wedle istniejących przepisów dla urzędników państwa.

W służbie będący urzędnicy, którzy nie otrzymają takiej posady systemizowanej, usuwają się aż do dalszego wezwania, i postąpić się z nimi według dekretu w tym względzie sankcyonowanego z dnia 13. grudnia 1849.

Wiedeń, 15. października 1850.

Buch m. p.

(Sprawa uwolnienia od ciężarów gruntowych w Galicyi.)

Wiedeń, 17. października. O przeprowadzeniu dzieła uwolnienia od ciężarów gruntowych w Galicyi, pisze *Oster. Corr.*, do-za pomocą trzech komisji ministerjalnych i przez komisye okręgowy. Te komisye ministerjalne będą rezydować we Lwowie, w Stanisławowie i w Krakowie. Każda z nich rozciąga swój zakres dzia-łania na tyczący się okręg administracyjny. Każdy okręg admini-ile możności równe okręgi wyborcze. Wybór reprezentantów i ich zastępców będzie rozpisany przez komisarzy ministerjalnych w porozumieniu z Namiestnikiem. Wybory są pośrednie. Komisarz ministerjalny ma dla każdego kapitaństwa okręgowego mianować okręgową komisye uwolnienia od ciężarów gruntowych. Tak komisye ministerjalne jakoteż okręgowo obradują kolegiatale i uchwalają według absolutnej większości głosów.

W skutek wezwania ze strony Namiestnika przesłanego do morawskiego wydziału krajowego, ażeby się oświadczył względem kwestyi utworzenia funduszu krajowego dla pokrycia trzeciej części przy tyczącym się słusznego wynagrodzenia uwolnieniu od ciężarów gruntowych i dla zwrócenia danych tymczasowo ze skarbu państwa na ten cel zaliczeń, wzięt wydział porozumiewszy się poprzednio z buchalteryą krajową, przedmiot ten będący w ścisłym związku z przepisami uwolnienia pod obszerną obradę. Podobne wezwania, jak do morawskiego wydziału krajowego, przesłano także do reprezentacyi innych krajów koronnych, by tym sposobem pozbierać materyały dla przedłożenia mającym się zebrać sejmom krajowym.

Lwów, 21. października. Przytoczone w Gazecie naszej Nr. 242 z 19. paźdz., a z dzienników wiedeńskich wyjęte Obwieszczenie c. k. komisji zajmującej się przesłankami z państwa austr. na Londyńską wystawę przemysłową, otrzymaliśmy teraz wprost z c. k. komisji lokalnej dla Galicyi i Krakowa ustanowionej, z wezwaniem, ażeby ci u nas, których życzeniem byłoby korzystać z uchwały W. Ministerjum handlu, zgłaszać się raczyli do c. k. komisji zawiadawczej we Lwowie, a to najdalej do 10. listopada pod adresem: pana Floryana H. Singer, członka wspomnianej komisji, który te podania do c. k. komisji w Wiedniu odeszle.

(Mianowania.)

Wiedeń, 17. paźdz. Jego Cesarska Mość raczył najwyższem postanowieniem dd. Schoenbrunn 25. września r. b. na najunieższy wniosek rady ministerjalnej zezwolić najlaskawiej mianowanie radczy nadwornego, Karola kawalera *Czetsch*, radczy gubernialnego Antoniego *Reiss* i radczy gubernialnego, starosty Ignacego *Hietzgern*, ministerjalnymi komisarzami i prezydentami komisji ministerjalnych w obwodach administracyjnych, Lwowskim, Stanisławowskim i Krakowskim.

(W. Z.)

(Patent Cesarski o poborze stałych podatków na rok 1851.)

Wiedeń, 17. października. Gazeta wiedeńska ogłosiła dziś kontrasygnowany przez wszystkich ministrów patent Cesarski, który nakazuje pobór podatków stałych za rok 1851 z odwołaniem się do §§. 120 i 121, zastrzegających dalszy pobór podatków. Patriotyzm ludów austriackich niebędzie pewnie głuchym na głos monarchy, który do ich pomocy się odwołuje. Z wniosku pana ministra finansów pokazuje się, że okoliczności terażniejsze wymagają koniecznie jeszcze zatrzymania uchwalonych rozmaitych dodatków, ze wybrane po tak zwaonej konskrypcyi osobistej prowizoryum podatku gruntowego w krajach węgierskich wkrótce znacznych ulepszeń się doczeka, i że wymiar podatku dodatkowego w królestwie lombardzko-weneckiem zależy od skutku przeprowadzanych tam właśnie teraz środków.

Jakkolwiek niniejsze rozporządzenie samo przez się powinno było koniecznie wywrzeć pomyślny wpływ na giełdę, spowodowała przecieź ogłoszona dopiero dziś w gazecie wiedeńskiej ustawa względem skapitalizowania rent indemnizacyjnych za zniesienie ciężarów gruntowych, spadnięcie papierów i ciągle ubieganie się za walutą. — Wszelako można mieć nadzieję, że spodziewane jeszcze pod względem umorzenia obligacyi formalności przyczynią się do wyrównania interesów między właścicielami papierów i obligacyi na dług państwa.

(Kurs wiedeński z 15. października 1850.)

Obligacye długu państwa 5% — 95; 4½% — 82¹³/₁₆; 4% — 74; 2½% — 50. Losy z 1834 roku 185; z 1839 roku 117³/₄. Akcyje bankowe 1158. Akcyje kolei półn. 109.

Francya.

(Depesze telegraficzne.)

Paryż, 13. paźdz. Wybory gminne trzeciej klasy już ukończone i wypadły w duchu konserwacyjnym.

Paryż, 13. paźdz. Komisya nieustająca odbywa we czwartek zwyczajne posiedzenie. Wczorajszy protokół zawiera naganę dla ministra wojny. *Peuple* oświadcza, iż dla poniesionych ciężkich kar pieniężnych przestanie już wychodzić. Kilka dzienników w Alzacyi muszą ponosić przykrości śledztwa za uchybienia popełnione przy opatrzeniu artykułów podpisami. Dzisiaj rozeszły się były wieści, iż republikanie północnego departamentu nie chcieli mieć żadnego udziału przy wyborach. *Persigny* miał otrzymać polecenie utworzenia nowego ministerjum.

(Austr.)

(Ostatnie wiadomości z Paryża.)

Paryż, 13. października, Cały świat rozmawia dziś jeszcze o ostatnich posiedzeniach komisji nieustającej. Jak się później dowiedzieliśmy, nie rozprawiano na posiedzeniu komisji dniem przed rewia o niczem innym, tylko o „wytoczeniu skargi przeciw ministrom.“ Wszelako p. Dupin, którego żadna burza parlamentarna niezdola zbić z toru, uciszył i ta razą rozbukane fale. „Komisya moi panowie“ — wołał on — „powinna nietylko być czujną ale i ostrożną zarazem.“ Po tych słowach wyrzeczonych przez męża, którego czyn najmniejszy wielki wpływ wywiera, uspokoiły się umysły. Mimo to jednakże niepodobna już było dla nadzwyczajnego rozdrażnienia zredagować protestacyę komisji. Na następnem posiedzeniu nadzwyczajnem wpisano mniej więcej następującą uchwałę do protokołu: „Komisya gani ze wszechmiar wszelkie manifestacye zasłę w Santony, jako też wyniki z nich prowokacye i nieukaranie tychże.“ Dzienniki elyzejskie zadają sobie pracę, aby tę uchwałę komisji pozbawić wszelkiego znaczenia. Jeden powiada, że komisya przypomina mu ową górę, która mysz porodziła, co zresztą niezupełnie jest niedorzecznem. Inny utrzymuje, że jeszcze przed zebraniem się zgromadzenia sprawa

rewii pójdzie w zapomnienie, i że znowu raz zrobiono wrzawę nadaremnie. Wszak w przycinkach tych przebija się widocznie jakaś niespokojność. Z artykułów tych widać wyraźnie, że Elysée oczekuje zaciętej walki, silnej koalicji przeciw sobie, którą ma nadzieję zwyciężyć, wystawiwszy pretensje jej za błahe. Tak tedy przygotowują się z obu stron na prawdę do walki, obie strony doświadczają się w rozmaitych manewrach, i starają się pozyskać dla siebie opinię publiczną, która teraz więcej niż kiedykolwiek obojętną się być zdaje. Lecz z tego wszystkiego możnaby wnioskować, że obie partje przy zetknięciu się na trybunie z wielką namietnością zetną się z sobą. Walka ta jednakże nie wytoczy się między umiarkowaną i czerwoną partją, lecz między parlamentarną, wspieraną przez generała Changarnier i bonapartystyczną. Jeżeli antagonizm ten przeciągnie się za długo obustronnemi kłóskami, wtedy przyjdzie na koniec do tego, że generał Changarnier zostanie usunięty przez Bonapartego, a przez prezydenta zgromadzenia narodowego postawionym na czele innej armii; a skutki podobnego kroku byłyby nieobliczone.

Stronnictwo czerwone nie będzie brać udział w wyborach departamentu północnego; zatem walka stoczy się tylko między kandydatem elyzejskim, generałem Roget, i parlamentarnym, panem Guizot. (Gaz. Wrocl.)

Włochy.

(Depesza telegraficzna.)

Turyń, 14. października. Rada dywizyjona z *Nuovo* proponuje zniesienie duchownych korporacji i zmniejszenie biskupstw na wyspie Sardynii.

Rzym, 13. październ. Breve apostolskie zaprowadza znowu hierarchję biskupów katolickich w Anglii. (Oest. Cor.) (Poczta włoska)

Turyń, 8. paźdz. *Croce di Savoja* wąpi jeszcze ciągle o tem, że z domem Rathschilda zawarto już umowę względem pożyczki piemonckiej. Na dowód tego przytacza dziennik ten jakiś ustęp z litografowanej korespondencji paryskiej, i sądzi, że przyszłość najlepiej to okaże, czyli dzienniki te, które najsamprzód wiadomość tę rozszerzyły, zasługują na wiarę. Mianowicie dotyka on tem dziennik *Resorgimento*, który wistocie obeznany jest dokładnie ze sferą rządową i dotyczące się doniesienie jego tem pewniej mógł umieścić, ile że hrabia Cavour, główny interesent tego dziennika, teraz niezawodnie zajmie miejsce pan Santa Rozas w ministerjum. (Mianowanie jego ogłosiła już urzędowa *Gazetta piemontese*.)

Dzienniki piemonckie wszelkiej barwy zajmowały się bardzo domniemywaną misją pośrednictwa pana Lucyana Murat, lecz skoro *Monitor* zaprzeczył ją stanowczo, ustała wszelka dyskusja o tem sama przez się. Wszak to pewna przytem, że wszystkie stronnictwa w Piemontcie o pośrednictwie francuskim z odrazą się wyrażają. Zresztą, jak zapewnia *Istruttore di popolo*, poufny organ pana d'Azeglio, ma ze strony Piemontu odjechać książę Cisterna z ważną misją do prezydenta republiki francuskiej do Paryżu.

Florenca, 11. paźdz. Kawaler Pinelli przybył tu już z daremnej misji swej do Rzymu.

Rzym, 4. paźdz. Na dniu 2. b. m. oświadczył p. Lorenza, pełnomocny minister południowo-amerykańskiej republiki nad równikiem, iż życzy sobie być przedstawionym J. S. papieżowi dla doręczenia mu własnoręcznego pisma prezydenta tej republiki. — Dotąd niewiadomo jeszcze, czyli na odbytem 30. z. m. konstytoryum była jaka wzmianka o nieporozumieniu piemonckim. Wychodzący w Genuy i ze sprawami rzymskimi dobrze obeznany dziennik *Catolico*, wąpi poprostu o tem. (Oest. Corr.)

Niemce.

(Wiadomości telegraficzne.)

Frankfurt, 13. paźdz. Zgromadzenie prawodawcze przyjęło cały projekt konstytucyjny 55 głosami przeciw 32.

Frankfurt, 14. paźdz. Wiść o abdykacji księcia kurheskiego jest bezzasadna. (Oest. Corr.)

(Depesza telegraficzna.)

Kassel, 15. paździer. Jest nadzieja, że będzie następujący skład nowego ministerjum: Elvers, prezydentem ministrów. Fliegel-adjutant Losberg, ministrem wojny. Naczelnym radcą finansowy Dusing, ministrem finansów. Dwaj ostatni powołani są do Wilhelmsbad i dzisiaj tam odjechali. — Losberg był dotychczas w nielańce za swoje wyrażenie się o Hassensplugu, a Dusing znany jest jako wierny konstytucji.

(Sprawy unii.)

Berlin, 12. października. O uchwałach względem dalszego trwania Unii po upływie prowizoryum z dniem 15. października, obiegają rozmaite wersje. Ale z pewnością można przypuścić, że jak zamiary pruskiego rządu tak też zgadzające się z nimi propozycje w kolegium książąt zawierają następujące główne punkta: Rządy wierne Unii obowiązują się teraz *wroczyście deklaracją publiczną trzymać się idey związku*, i utwierdzić go pod formami, jakie dla jego tymczasowie ograniczonego stanu są możliwe. Przez tę deklarację będzie uskuteczony taki stan Unii, który nie jest ani prowizoryum ani definitywum, lecz zarazem jednym i drugim, ale pod formami zewnętrznego przedstawienia związku Unii. Parlament Erfurcki będzie tak długo uważany za zawieszony, aż pokąd rozmiary Unii na nowo nie urosną i pomyślniejsze okoliczności dla ukonstytuowania jej nie nastąpią. Tymczasem zaś mają być zaprowadzone w obwodzie

państw związkowych uchwalone dotychczas ustawy Unii (n. p. ustawa o przebywaniu w kraju i emigracji itp.), i przezto ma być utworowana przyszła spólność administracji. Prawda, że to się tylko przezto da uskutecznić, że te ustawy będą przedłożone izbom państw pojedynczych dla sankcjonowania, przezco Unia zniży się zupełnie do podrzędnego stanowiska i unieważniona zostanie. Bo podczas gdy właściwie izba miała prawo, jako najwyższa instancja narodowa pannaować legislacji państw pojedynczych i regulować ją, teraz uprzednie jej czynności skazane są na zawistość od pojedynczych większości izb. Więcej nie można zrobić dla dyskredytowania i unieważnienia swego własnego utworu, jak się to w najświeższych uchwałach dotychczasowych przewodców i uczestników Unii objawia.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 14. października.)

Met. Austry. 5⁰/₁₀₀ — 78³/₈; 4¹/₂ 0/0 68³/₄. Akcje bank. 1153. Sard. 32³/₈. Hyszp. 3⁰/₁₀₀ — 33⁷/₈. Polskie 300 — 135¹/₂; 500 — 80³/₄.

(Kurs giełdy berlińskiej z 16. października.)

Dobrowolna pożyczka 106¹/₄. Oblig. długu pań. 85⁵/₈ L. Akcje bank. 95¹/₈. Pols. listy zast. 96³/₄ m. Pols. 500 — 81¹/₈; 300 — 140 L. Frydrychsдоры 13¹/₁₂. Inne złoto za 5 tal. 10⁷/₈. Austr. bank. 85¹/₂.

Królestwo Polskie.

(Przybycie Jego ces. Mości do Warszawy.)

Warszawa, 14. października. Najjaśniejszy Cesarz i Król Jego Mość raczył przybyć dnia dzisiejszego o godz. 5. rano z Białej Cerkwi do Warszawy.

W orszaku Najjaśniejszego Cesarza i Króla J. M. przybył dziś do Warszawy hrabia Orłów, Jenerał-adjutant Jego ces. król. Mości. (Gaz. Warsz.)

Kurs lwowski.

Dnia 21. października.

W monecie konwencyjnój.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	26	5	30
Dukat cesarski	5	33	5	36
Półimperyal zł. rosyjski	9	32	9	36
Rubel śr. rosyjski	1	50 ¹ / ₂	1	51 ¹ / ₂
Talar pruski	1	42	1	43
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	22	1	23
Galicyskie listy zastawne za 100 złr.	94	24	94	45
Galicyskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	95	30	96	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 15. października.)

Amsterdam 165¹/₂ l. 2. m. Augsburg 119³/₄ l. uso. Frankfurt 119 l. 3. m. Genua 137 p. 2. m. Hamburg 176 l. 2. m. Lworno 116 l. 2. m. Londyn 11.50 p. 3. m. Paryż 141 p. 2. m. Agio dukata ces. 24¹/₈. Napoleondor. 9.28. Szufryn. 16.25. Agio srebra 18¹/₄.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 19. paźdz. Hr. Krasicki Aleksander, z Dubiecka. — PP. Hausner Otto, z Drohobycza. — Nikorowicz Mikołaj, z Ulwówka. — Obertyński Leopold, ze Stronibab. — Romaszkan Mikołaj, z Horodniki. — Winnicki Tytus, z Złoczowa. — Zagórski Mieczysław, z Wołkowa. — Broniewski Henryk, z Balcicy.

Dnia 20. paźdz. PP. Żarski Kazimierz, c. k. radca apelacyjny, z Tuszkowa. — Wolański Erazm, z Przemysła. — Pawlikowski Klemens, z Szczyrca. — Torosiewicz Maurycy, z Ostrowa. — Madejski Piotr, z Przemysła. — Przedzermirski Mikołaj, z Markowic. — Zbrożek Antoni, z Wierzbiaża.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 19. paźdz. PP. Niezabitowski Napoleon, do Nakła. — Stanek Józef, do Wiszenki. — Lang Ignacy i Emanuel, do Wolicy. — Schwajkart Karol, do Rykowa. — Hubicki Karol, do Nakwaszy. — Krański Eugeniusz, do Hermanowic.

Dnia 20. paźdz. Hr. Łoś Włodzimierz, do Złoczowa. — Hr. Karánicki Piotr, do Rohatyna. — PP. Osmulski Władysław, do Kuliczkowa. — Antoniewicz Wincenty, do Skwarzawy. — Urbański Rudolf, do Obroszyna. — Winnicki Tytus, do Liska. — Zagórski Karol, do Kłodzianka. — Jaźwiński Aleksander, do Podniestrzan. — Mochnacki Piotr, do Pieniak.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 19. i 20. października:

Pora	Barometr wmierze-wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	27 10 8	+ 5,3 °	+ 9 °	zachodni	pochm. deszcz
2 god. zr.	27 9 8	+ 8,5 °	+ 5 °	"	"
10 g. w.	27 8 4	+ 7,4 °		"	"
6 god. zr.	27 7 0	+ 7,3 °	+ 11 °	zachodni	" mgła
2 god. zr.	27 7 0	+ 9 °	+ 5 °	póln.-zachodni	" deszcz
10 g. w.	27 7 0	+ 5 °		"	"

W nocy śnieg.

T E A T R.

Dzisiaj: komedia niem.: „Eine Posse als Medizin.“
 Jutro: opera niem.: „Die Nachtwandlerin.“
 We środę: trajedyja polska: „Katarzyna Howard.“

Oczekiwany we Lwowie doktor i profesor *Bierkowski* przybył tu wczoraj ze Stanisławowa i mieszka w hotelu Langa pod Nr. 85.